

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ולבירור יוחסין

ערב שפרע במקום הלווה

תיק ממונות מס' 182-סא

נושא הדיון

א' היה ערב קבלן להלוואה שלווה ב' מג'. משנתבע הלווה ולא שילם, נתבע הערב ושילם כדין. עכשיו תובע הערב מהלווה שיחזיר לו מה שפרע במקומו.

פסק דין

הלווה חייב לשלם לערב מה שפרע במקומו.

(-) שמואל חיים דומב

(-) יהושע ווייס

(-) אברהם דוב לוי, אב"ד

המקורות לדיון

צו"ע סי' קל סעי' א': ערב או קבלן שפורע למלווה וכו', לריך הלווה ליתן לו כל מה שפרע צצבילו וכו'. וכתב צו"ת הרשב"א ח"ג סי' נט וח"ז סי' קל דמשעה שפרע חוזר על הלווה כמלווה, וחייב להערב ונעשה לו כמלווה ע"פ, ומשטט. אמנם צמהר"ח ח"ז סי' קעט פסק דאין צציעית משטטת חוצ זה של הלווה לערב כיון דהוא לא הלווה. והצו"ע סי' סז סעי' ה פסק כהרשב"א דצציעית משטטת חוצ זה לערב כהלוואה. וכתב הסמ"ע ס"ק יג דמיד שפרע צצביל הלווה נתחייב לו הלווה צתורת הלוואה אותו סך שפרע צעצורו. וכ"כ צדו"ח רעק"א צ"מ סב א ד"ה צא"ד וי"ל, דהוי כאילו לוה מהמלווה והלווה. ועיי רש"י צ"מ ע"א צ ד"ה הוא ניהו ורשב"א שס. ועיי ש"ך סי' קכג ס"ק כד שמ"מ אס אין הלווה משלם לערב מה שפרע צמקומו אינו צכלל לוה רשע ולא ישלם כיון דלא קבל המעות צידו ממש.

וכתב ציד רמ"ה צ"צ פרק עשירי אות קלג סוף ד"ה ואי, דכיון דעייליה צערצותא ניחא ליה ללווה דליפרעה הערב למלווה ושעצודי שעציד ליה לנפשיה לערב מעיקרא להכי, ולאו פורע חוצתו של צצירו שלא מדעתו הוא. מפורש שהתחייבות של הלווה לערב אס יפרע צמקומו היא כבר צשעת ההלוואה.

ולפיי"ז מש"כ בפחד ילחק ערך שמיטה דלריך הערב לכמוצ פרוזבול לאחר ששילס את החוצ למלוה, ואס כתב אחר הלואה לפני ששילס לא מהני, ונשמט חוצו. ומשמע שלדעתו החוצ לערב נוטר רק בשעה ששילס למלוה ולא לפני כן. לדברי היד רמ"ה אינו כן, שהרי החיוב לערב הוא כבר משעת הלואה, וע"כ אס כתב פרוזבול לפני שפרע למלוה מהני ואינו משמט.

וכל זה בערב קבלן או כשפירש לו שיפרע במקומו, אבל אס נכנס הערב מעצמו ולא שויה שליח לפרוע, כתב בקצוה"ח סי' קל ס"ק א דהא דלריך לחזור ולפרוע הוא משום דנהנה דפרע חוצו, ואע"ג דפורע חוצו של חצירו פטור הכא בערב חייב וכמש"כ בס"י קכח ס"ק ב. ע"כ. ועיי' ביד רמה הנ"ל.